

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací materiál vytvořený v projektu OP VK

Název školy:	Gymnázium, Zábřeh, náměstí Osvobození 20
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0211
Název projektu:	Zlepšení podmínek pro výuku na gymnáziu
Číslo a název klíčové aktivity:	III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Anotace

Název tematické oblasti:	Dějiny pozdního středověku a novověku do roku 1848
Název učebního materiálu:	České země jako součást habsburské monarchie
Číslo učebního materiálu:	VY_32_INOVACE_D0210
Vyučovací předmět:	Dějepis
Ročník:	2. ročník čtyřletého (6. ročník osmiletého) gymnázia
Autor:	Mgr. Milan Kratochvíl
Datum vytvoření:	12. 4. 2013
Datum ověření ve výuce:	29. 4. 2013
Druh učebního materiálu:	pracovní list
Očekávaný výstup:	Definuje vývoj politického postavení českých zemí i české společnosti v rámci habsburské říše v letech 1526 – 1618.
Metodické poznámky:	Materiál lze použít při individuální i skupinové práci, po jednotlivých úkolech i vcelku. Zadání po probrání učiva, časová náročnost 30 - 45 minut (v závislosti na individuální či skupinové práci, dispozici třídy atd.).

České země jako součást habsburské monarchie - pracovní list

1. Vysvětli pojmy:

UTRAKVISTÉ _____

ČESKÁ KONFESE _____

KLEMENTINUM _____

ŠMALKALDSKÁ JEDNOTA _____

RUDOLFŮV MAJESTÁT _____

MÍSTODRŽÍCÍ _____

REKATOLIZACE _____

2. Roku 1611 za vlády dochází k tzv. vpádu Pasovských do Čech.

- a) Kdo stál v čele Pasovských?
- b) Jaké byly důvody vpádu a kdo ho zosnoval?
- c) Jaký měl vpád vliv na osudy tehdejšího panovníka?

3. Tovaryšstvo Ježíšovo, tedy řád, bylo do Prahy povoláno roku 1556. Jaká byla hlavní role tohoto řádu?

4. Součástí habsburského soustátí byly české země a Morava v letech až

Tento mnohonárodnostní stát v 16. století tvořily země:

a prvním panovníkem soustátí se stal

5. Roku došlo k tzv. 1. stavovskému povstání, ve kterém se proti králi postavily české stavy. Důvody tohoto povstání byly:

Povstání skočilo stavů, což mělo velký dopad především na města. Uveď jaký.

6. Charakterizuj následující historické postavy:

RUDOLF II. _____

FERDINAND TYROLSKÝ _____

IGNÁC Z LOYOLY _____

MAXMILIÁN II. _____

7. S obdobím vlády Rudolfa II. je spojen i pojem „rudolfinská Praha“. Zkus jej co nejpodrobněji definovat.

REGION:

Roku 1561 bylo v Praze obnoveno arcibiskupství. Na arcibiskupský stolec usedl katolický duchovní pocházející z nedaleké

České země jako součást habsburské monarchie - pracovní list (ŘEŠENÍ)

1. Vysvětlí pojmy:

UTRAKVISTÉ – konfese vzešlá z husitství (kališníci), považovali se za součást církve katolické

ČESKÁ KONFESE – společné vyznání víry předložené českými nekatolickými stavy (potvrzení luteránství)

KLEMENTINUM – jezuitská kolej v Praze, později univerzita

ŠMALKALDSKÁ JEDNOTA – spolek německých luteránských knížat bránících se proti císaři Sv. říše římské

RUDOLFŮV MAJESTÁT – listina vydaná Rudolfem II. potvrzující v Českém království svobodu náboženství a Českou konfesi.

MÍSTODRŽÍCÍ – osoba zastupující v dané zemi (území) panovníka

REKATOLIZACE - znovuobracení (násilné i nenásilné) nekatolíků na římskokatolickou víru

2. Roku 1611 za vlády **Rudolfa II.** dochází k tzv. vpádu Pasovských do Čech.

- Kdo stál v čele Pasovských? **Rudolfův bratranec Leopold**
- Jaké byly důvody vpádu a kdo ho zosnoval? **Rudolf II., snaha vypořádat se s českými stavy; Leopoldova snaha ovládnout Čechy**
- Jaký měl vpád vliv na osudy tehdejšího panovníka? **Rudolf II. po porážce abdikoval**

3. Tovaryšstvo Ježíšovo, tedy řád **jezuitský**, bylo do Prahy povoláno roku 1556. Jaká byla hlavní role tohoto řádu? **Misionářská a vzdělávací**

4. Součástí habsburského soustátí byly české země a Morava v letech **1526 až 1918.**

Tento mnohonárodnostní stát v 16. století tvořily země:

Země rakouské (Dolní a Horní Rakousy, Štýrsko, Korutansko, Kraňsko, Tyrolsko), Alsasko a Württembersko, české a uherské království

a prvním panovníkem soustátí se stal **Ferdinand I.**

5. Roku **1546** došlo k tzv. 1. stavovskému povstání, ve kterém se proti králi **Ferdinandu I.** postavily české stavy. Důvody tohoto povstání byly: **neochota nekatolických stavů podílet se na šmalkaldské válce vedené proti německým luteránským knížatům**

Povstání skočilo **porážkou** stavů, což mělo velký dopad především na města. Uveď jaký.

- **ztráta privilegií, omezení samostatnosti, pokuty a konfiskace...**

6. Charakterizuj následující historické postavy:

RUDOLF II. – císař Sv. říše římské, český a uherský král, sídlo v Praze, fanatický katolík, slabá vláda ohrožená ze strany bratra Matyáše, duševní nemoc....

FERDINAND TYROLSKÝ – syn Ferdinanda I., jeho místodržící v českých zemích, milovník umění (Hvězda), tvrdý postup proti nekatolíkům (Augusta)

IGNÁC Z LOYOLY – křesťanský světec, mystik, spoluzakladatel Tovaryšstva Ježíšova

MAXMILIÁN II. – syn a nástupce Ferdinanda I., sympatie vůči protestantům, ale tlak španělské klinky, ústní příslib a dodržování České konfese

7. S obdobím vlády Rudolfa II. je spojen i pojem „rudolfinská Praha“. Zkus jej co nejpodrobněji definovat.

Praha sídlem císaře, centrum politického, společenského, kulturního života říše. Koncentrace vědců, umělců, myslitelů, podvodníků. Magie a alchymie – čas hvězd a mandragory. Rudolfinské sbírky (kabinet kuriozit)...

REGION:

Roku 1561 bylo v Praze obnoveno arcibiskupství. Na arcibiskupský stolec usedl katolický duchovní **Antonín Brus** pocházející z nedaleké **Mohelnice**.

Zdroj: archiv autora